

Aktuali informacija vykstantiems į pasimatymus su vaikais

Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas (Žin., 2002, Nr. 73-3084), Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 203 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 194 (Žin., 2003, Nr. 76-3498) ir kiti bausmių vykdymą reglamentuojantys teisės aktai tiesiogiai nereglamentuoja nepilnamečių vaikų įėjimo į laisvės atėmimo vietų įstaigas tvarkos, todėl sprendžiant klausimus, kurių tiesiogiai nereglamentuoja teisės aktai, vadovaujamosi šeimos teisinius santykius reglamentuojančiomis nuostatomis. Tačiau pažymėtina, kad priimant Lietuvoje teisės aktus, tiek juos taikant praktikoje visada įvertinami sprendimai ar bet kokie kiti veiksmai vaiko interesų požiūriu bei užtikrinama, kad jie nebūtų pažeisti.

[Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos 3 straipsnio 1 dalis](#) numato, kad „imantis bet kokių vaiką liečiančių veiksmų, nesvarbu, ar tai darytų valstybinės ar privačios įstaigos, teismai, administracijos ar įstatymų leidimo institucijos, svarbiausia yra vaiko interesai.“.

[Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punktas](#) nustato, kad visur ir visada pirmiausia turi būti atsižvelgiama į teisėtus vaiko interesus.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – LR CK) [3.3 straipsnio 1 dalyje](#) numatyta, kad šeimos santykių teisinis reglamentavimas Lietuvos Respublikoje grindžiamas prioritetingomis vaikų teisių ir interesų apsaugos ir gynimo principu.

Vadovaujantis LR CK [3.172](#) ir [3.175 straipsniais](#), [Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 24 straipsnio 2 dalimi](#), nustatant vaiko bendravimo galimybę su artimaisiais giminaičiais, taip pat suteikiamas prioritetas vaiko teisei, t. y. jo norui ir poreikiui bendrauti su artimaisiais giminaičiais, išskyrus atvejus kai tai gali pakenkti jo interesams.

[Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 43 straipsnio 1 dalis](#) numato, kad *valstybės, vietos savivaldos institucijos, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys privalo saugoti vaiką nuo neigiamos socialinės aplinkos įtakos*. Pataisos namų aplinka (izoliacija, grotos, savo pareigas atliekantys pareigūnai, daiktų ir asmenų apžiūros ir t. t.) nepatyrusiam jaunam ir imliam įspūdžiams vaikui gali sukelti stresą. Laisvėje esančio vaiko įstatyminio atstovo dalyvavimas pasimatymo metu padidina vaiko psichologinio saugumo jausmą ir sumažina neigiamą socialinės aplinkos įtaką.

Pažymėtina, kad *atliekant asmens informavimo ir patikrinimo procedūras nepilnamečio asmens atžvilgiu turi dalyvauti laisvėje esantis jo įstatyminis atstovas, nes tėvas dėl Pravieniškių pataisos namuose-atvirojoje kolonijoje atliekamos laisvės atėmimo bausmės atstovauti vaiko interesus negali*. Laisvėje esantis vaiko įstatyminis atstovas privalo rūpintis vaiku ir įgyvendinti visas asmenines teises ir pareigas šiam vaikui. Nesant vaiko įstatyminio atstovo jo daiktų patikrinimo ir apžiūros metu pataisos įstaigoje gali būti pažeisti vaiko interesai.

Siekiant užtikrinti tinkamą vaiko teisių ir interesų įgyvendinimą, *nepilnamečiai vaikai į ilgalaikius ir trumpalaikius pasimatymus pataisos namuose visais atvejais nebus leidžiami be vieno iš jų tėvų ar jų įstatyminių atstovų*. Be to, *vaikai turi būti kartu su vienu iš jų tėvų ar jų įstatyminiu atstovu per visą pasimatymo laiką*.

Taip pat pažymėtina, kad *bus neatsižvelgiama į laisvėje esančio vaiko įstatyminio atstovo sutikimą leisti į pasimatymą su nuteistuoju vieną vaiką, ar kartu su kitu lydinčiu asmeniu, nesusietu giminystės ryšiais su nepilnamečiu vaiku*.

Papildomai informuojame, kad vadovaujantis LR CK [3.240 straipsnio 1 dalimi](#) įstatyminis atstovas yra globėjas ir rūpintojas, kuris yra savo globotinių atstovas ir pagal įstatymą gina neveiksnių ar ribotai veiksnų asmenų teises ir interesus be specialaus pavedimo. Atitinkamai LR CK [3.248 straipsnis](#) įtvirtina vaiko globos (rūpybos) tikslą ir uždavinius. Vaiko globos (rūpybos) tikslas – užtikrinti vaiko auklėjimą ir priežiūrą aplinkoje, kurioje jis galėtų saugiai tinkamai augti, vystytis ir tobulėti.

Pravieniškių pataisos namų-atvirojos kolonijos administracija